



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. sausio 23 d.
(OR. en)

5627/19

Tarpinstitucinės bylos:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)

AGRI 31
AGRILEG 13
AGRIFIN 3
AGRISTR 2
AGRIORG 4
CODEC 155
CADREFIN 33

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1

Dalykas: Dokumentų dėl BŽŪP reformos po 2020 m. rinkinys (BŽŪP strateginių planų reglamentas ir Horizontalusis reglamentas)
– *Pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas*

Rengiantis 2019 m. sausio 28 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas, kad juo būtų galima vadovautis ministrų debatuose.

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija paskelbė trijų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) 2021–2027 m. laikotarpiu rinkinį. Tarp jų Reglamentas dėl BŽŪP strateginių planų ir Reglamentas dėl BŽŪP finansavimo, valdymo ir stebėsenos (toliau – Horizontalusis reglamentas) yra labai tarpusavyje susiję, visų pirma kalbant apie būsimos BŽŪP „naujo įgyvendinimo modelio“ veikimo aspektus.
2. Pirmiau nurodytus pasiūlymus išnagrinėjo atsakingos darbo grupės, t. y. Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupė (BŽŪP reforma), atsakinga už Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų, ir Finansinių žemės ūkio klausimų darbo grupė, atsakinga už Horizontalųjį reglamentą. Šiuos du reglamentus taip pat kelis kartus nagrinėjo Specialusis žemės ūkio komitetas, o Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba juos nagrinėjo visuose savo posėdžiuose, vykusiuose 2018 m. birželio–gruodžio mėn.
3. Pirmininkaujant Austrijai buvo užbaigtas pasiūlymų pirmas nagrinėjimas darbo grupėse ir 2018 m. gruodžio mėn. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybai buvo pateikta pažangos ataskaita (dok. 15027/18). Toje ataskaitoje nurodyti pirmininkaujančios valstybės narės pateikti redakciniai pasiūlymai dėl abiejų reglamentų; delegacijų nuomone, tai buvo gera pradžia norint tęsti darbą.
4. Nuo pat pradžios „**naujas įgyvendinimo modelis**“ tapo viena iš svarbiausių diskusijos temų, ypač kiek tai susiję su administracine našta, kuri dėl jo galėtų būti sukelta, finansinių koregavimų rizika ir tinkamu subsidiarumo lygmeniu įgyvendinant šią politiką. Norėdama užtikrinti, kad būtų pereita prie veiklos rezultatais grindžiamo požiūrio, Komisija siūlo, kad valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose nustatytų metines tarpines reikšmes ir kiekvienais metais ne vėliau kaip vasario 15 d. praneštų apie savo pasiekimus metinėje rezultatų ataskaitoje, kurioje būtų pateikti tiek finansiniai duomenys, tiek informacija apie veiklos rezultatus. Jeigu praneštos vieno ar kelių rezultato rodiklių reikšmės daugiau kaip tam tikru leidžiamu nuokrypiu skirtųsi nuo atitinkamų tarpinių reikšmių, Komisija galėtų paprašyti valstybių narių imtis taisomojo veiksmo – pateikti veiksmų planą.

5. Kelios delegacijos laikėsi nuomonės, kad Komisijos pasiūlytas leidžiamas nuokrypis – 25 % – yra pernelyg griežtas. Be to, laikytasi nuomonės, kad metinės tarpinės reikšmės gali sukelti sunkumų valstybėms narėms kalbant tiek apie jų nustatymą (ypač su plotu / gyvūnais nesusijusių priemonių pagal II ramstį atžvilgiu), tiek apie jų stebėseną (dėl administracinės naštos, kurią ji sukeltų, ir galimų didelių nuokrypių tam tikrų priemonių, pavyzdžiui, investicijų, atveju). Šiuo klausimu ir pirmininkavusi Austrija, ir pirmininkaujanti Rumunija išnagrinėjo kelias galimybes, įskaitant kas dvejus metus nustatomas tarpines reikšmes, didesnę leidžiamą nuokrypį (35 %) ir laipsnišką požiūrį, pagal kurį pirmaisiais įgyvendinimo metais būtų taikomas didesnis leidžiamas nuokrypis. Daug delegacijų manė, kad sunkumų kelia metinės rezultatų ataskaitos pateikimo terminas (vasario 15 d.), atsižvelgiant į informacijos, kurią reikės pateikti ne tik apie praėjusių finansinių metų (kurie baigiasi spalio 15 d.) išlaidas, bet ir apie jų veiklos rezultatus, kiekį.
6. 2019 m. sausio 21 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje delegacijos pakartojo, kad yra pasirengusios pritarti siūlomam orientavimuisi į rezultatus, tačiau akcentavo, kad reikia pereiti prie valstybių narių poreikius atitinkančio modelio. Jos iš esmės susitarė dėl to, kad reikia padidinti Komisijos pasiūlytą leidžiamą nuokrypį, ir pakartojo, kad joms kelia susirūpinimą tam tikrų rūšių intervencinėms priemonėms taikytinos metinės tarpinės reikšmės. Pritarta įvairioms galimybėms, pavyzdžiui, kad tarpinių reikšmių pasiekimą reikėtų tikrinti kas dvejus metus (arba tik du kartus politikos įgyvendinimo laikotarpiu) arba kad reikėtų nenustatyti tarpinių reikšmių pirmaisiais metais. Pareikštas susirūpinimas ir dėl to, ar įmanoma laikytis metinės rezultatų ataskaitos pateikimo termino (vasario 15 d.). Delegacijos prašė arba atidėti šį terminą, arba nustatyti, kad į ataskaitą įtraukiama tik pagrindinė informacija, ypač apie finansinius duomenis, ir suteikti valstybėms narėms galimybę pateikti papildomos informacijos apie veiklos rezultatus vėlesniame etape.

1 klausimas

Bendra žemės ūkio politika (BŽŪP), kaip viešosios politikos kryptis, visada buvo grindžiama ekonomiško, efektyvumo ir veiksmingumo motyvais. Komisija pasiūlė dar labiau akcentuoti šiuos motyvus taikant į veiklos rezultatus orientuotą „naują įgyvendinimo modelį“, ir valstybės tam iš esmės pritarė. Vienas iš esminių šios sistemos elementų – vasario 15 d. terminas, iki kurio valstybės narės metinėje rezultatų ataskaitoje turėtų pateikti esminę informaciją, kad būtų užtikrintas ryšis tarp ES finansavimo ir veiksmingumo tikslų įgyvendinimo.

- Atsižvelgiant į tai, kad pirmuosius dvejus įgyvendinimo metus rezultatai veikiausiai būtų riboti, ar manote, kad reikėtų laipsniško požiūrio, pagal kurį būtų leidžiama iki tam tikro lygio nukrypti nuo siektinų reikšmių, o vėliau tas lygis būtų palaipsniui sumažintas iki Komisijos siūlomos [25 %] ribos, kad būtų geriau remiamos valstybių narių įgyvendinimo pastangos?
- Kokią informaciją, Jūsų nuomone, turėtų būti privaloma pateikti iki vasario 15 d., siekiant užtikrinti atskaitomybę ir patikimumą?

7. Horizontaliajame reglamente siūloma 2021–2027 m. laikotarpiui įsteigti **žemės ūkio rezervą**, kuris pakeistų šiuo metu Horizontaliajame reglamente nustatytą krizių rezervą. Siekiant vykdyti paprastinimą ir išvengti finansinės drausmės procedūros taikymo naujojo laikotarpio pradžioje, Komisija siūlo iš 2020 m. perkelti nepanaudotas dabartinio krizių rezervo sumas, kad 2021 m. būtų sukurtas naujas žemės ūkio rezervas (ne mažesnę kaip 400 mln. EUR).
8. Tačiau toks rezervo sukūrimo mechanizmas tapo viena iš svarbiausių diskusijų temų. Vienos delegacijos Komisijos pasiūlymui pritaria, o kitos įrodinėja, kad nepanaudotos 2020 m. sumos turėtų būti grąžintos ūkininkams, laikantis dabartinių taisyklių. Tokiu atveju naujasis 2021–2027 m. žemės ūkio rezervas būtų finansuojamas naudojant asignuotąsias pajamas arba kitas prieinamas EŽŪGF lėšas. 2019 m. sausio 21 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje delegacijų nuomonės išsiskyrė; kiekvienam iš dviejų variantų pritarė panašus skaičius delegacijų. Tačiau delegacijų nuomonė sutapo dėl to, kad žemės ūkio rezervui finansuoti 2021–2027 m. laikotarpiu finansinė drausmė turėtų būti taikoma tik kaip kraštutinė priemonė.

9. Komisija tikisi, kad naujojoje BŽŪP finansinė drausmė bus taikoma tik kaip kraštutinė priemonė, t. y. išimtinėmis aplinkybėmis, kai neturima kitų biudžeto išteklių arba jų turima nepakankamai. Be to, esama paprastinimo motyvų, dėl kurių Komisija panaikino dabartinę Tiesioginių išmokų reglamento nuostatą, kad koregavimo koeficientas turėtų būti taikomas tik *2000 EUR viršijančioms* tiesioginėms išmokoms ūkininkams. Vis dėlto kai kurios valstybės narės pageidautų naujuosiuose teisės aktuose palikti 2000 EUR ribą (visų pirma tam, kad smulkiesiems ūkininkams nebūtų taikoma finansinė drausmė) – tiesa, Komisijos teigimu, valstybės narės bet kuriuo atveju galėtų nustatyti tokią ribą, jei tik to pageidautų.

2 klausimas

Šiuo metu pagrindiniai aspektai, susiję su žemės ūkio rezervu ir finansine drausme, yra DFP derybų schemos dalis. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad, atsižvelgiant į klausimo svarbą BŽŪP ateičiai, naujasis perkėlimo mechanizmas ir žemės ūkio rezervo papildymas taip pat turėtų būti aptariami žemės ūkio ministrų lygmeniu. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų pareikšti nuomones dėl šių aspektų:

- Ar pritariate siūlomam mechanizmui, pagal kurį 2020 m. nepanaudotos sumos būtų perkeltos į kitus metus, siekiant 2021 m. sukurti žemės ūkio rezervą?
- Ar nepanaudotos 2020 metų krizių rezervo sumos turėtų būti kaip kompensacijos išmokėtos paramos gavėjams?
- Ar manote, kad turėtų būti palikta 2000 EUR riba, nuo kurios taikoma finansinė drausmė?